

תשלובת ערד" שילמה 150,000 דולאר לשווא

תשלובת ערד שילמה עמלה של 150 אלף דולר לסוכנה הכללי באיטליה, אמיליו ג'נטילי - למרות שלא ייצאה באמצעותו כל סחורה.

התשלומים בוצעו בתקופת ניהול ה"תשלובת על-ידי המנכ"ל הקודם, עודד מסר, עם מינויו של יעקב בן-יהודה לראש התשלובת הכימיות בארץ - הוא הורה להפסיק את התשלומים.

נראה שג'נטילי זכה בתשלומים אלה על סמך טענות-שווא:

תשלובת ערד הוקמה בהשקעה של 180 מיליון לירות, והיתה אמורה להחל בייצור של הומצה זרחתית לפני שנה וחצי. תהליך הייצור, שנמכר לתשלובת על-ידי חברת אלייד האמריקאית - התיגלה כפגום. המיתקנים פשוט לא ייצרו את הומצה. כיום, מקווה תשלובת ערד כי השנה כבר ייצר מיתקן אחד במחצית מכושר תפוקתו, והשני ב-70% מכושרו.

בשעתו חתמה התשלובת על הסכם שיווק של 70 אלף טון הומצה לשנה לקונצרן האיטלקי מונקטיני-אדיסון. לאחר שלא יכלה לקיים את החוזה, בגילוי איהתחלת הייצור, תבע ג'נטילי את העמלה המגיעה לו כסוכן - למרות שלא סופקה כל סחורה. הוא קיבל 150 אלף דולר - בין השאר בגלל טענתו כי אם ישלמו לו, ימנע תביעת פיצויים מצד הקונצרן האיטלקי.

כאשר התמנה בן-יהודה לתפקידו, נסע

להנהלת מונקטיני, סיכם עימם כי ימנינו להתחלת הייצור השנה. אנשי מונקטיני לא העלו כלל את שאלת ה"פיצויים".

בימים אלה מכינה תשלובת ערד את תביעת הפיצויים שלה נגד חברת אלייד,

יעקב בן-יהודה
הפסקת התשלומים

על סך יותר מ-100 מיליון לירות. התביעה תתברר בלישכת המיסחר הבינלאומית.

בינתיים, לא הוחלט על כל צעדים נגד הסוכן.

מכתבים

ההתייקרויות

והתרנגולת

ההתייקרות המחירים האחרונה, למה היא דומה?
לתרנגולת המטילה ביצה משושה. החכמים והמלומדים ישאלו: מה קורה ל"תרנגולת? אנהנו נרגישי!
נפתלי הורוביץ, קריית-מוצקין

מיסמך

מוזעזע

"העולם הזה" 1852, "לא שם זיון", על סיפרו החדש של דן בן-אמוץ.

הספר השאיר בי חווייה עמוקה. זהו ספר הובה שמן הראוי לפרסמו. מיסמך אנטי-מלחמתי, אולי החריף ביותר שנכתב עד כה בידי סופר ישראלי.

הספר הוא מיסמך מוזעזע על עולמו של צנחן נכה (ממלחמת ההתשה). התמור טטות עולמו. התמוטטות ערכים, אידיאלים, פרות קדוש.

ש.ת. "האין ברי" רה".
בפעם הראשונה מתמודד סופר ישראלי עם הנושא ב"צורה כה עמוקה, כנה, ראלית, תעוררתית כימעט.

בפעם הראשונה אנו קוראים, כלשון "הגיבור", "אלבום נכים" בעיקבות אלבומי הגבורה ו"ספרי הניצחון".

בפעם הראשונה אנו תופסים משמעותה השרנית של נכות ממלחמה. המחבר מכריח אותנו להתמודד עם ה"בעייה. לראותה במלוא הכנות, החריפות - עולמו החרב של נכה שמנתק עצמו משפחתו, מחברתו האהובה, מידידיו. ה"נזק לכדורי ארגעה, מרץ והויה. כדי לברוח מהעולם השפוי. מהמצאות המחייבת והשואפת למצב מלחמה מתמדת. באווירה של "אין ברירה".

מיסמך מוזעזע. חובה לכל אדם. כולל מנהיגי האומה.

מאיר מטלון, סטודנט, רמת-גן

רגע של

עברית

המערכת והקוראים ייטיבו לעשות אם יפסיקו לתרגם אנגלית לעברית ויחדלו לומר "בניגוד לחוק". כך אומרים האנגלים באנגלית.

שפתנו עברית - לכן נאמר: שלא כחוק, שלא כדיון, בסתירה לחוק - עיב"רית מקורית ולא עיברית המחקה כחוק את האנגלית.

חיים נקר, בתים

נמצא

סוודר וטרמום

לאחר העצרת למען עקורי איקריית ו"בירעם, מצאתי סוודר גברי חוסיקור ו"תיק עם טרמום וכלי-אוכל. המאבד מתבקש להתקשר בשעות הבוקר עם דן לחמן, טלפון 267272.
דן לחמן, חולון

טעות

לעולם צורקת

"מיטען נפץ" נתגלה כחבילת שעוני זהב. המוצא הי"שן קיבל שעון - וויסקי" (כותרת בידיעות אחרונות, 4.4.73).

ניסן רובין, תל-אביב

ההפסד הסופי

ב"ערבה" המריא

ל-75 מיליון

הפסדי התעשייה האווירית, כתוצאה מפיטוח מטוס-הנפול ערבה, יסתכמו ב"75 מיליון לירות, ומה שחמור אף יותר, אין כל סיכוי להרוויחם בחזרה אי-פעם.

זאת היתה מסקנתם של חברי ועדת הכספים של הכנסת, בתום הדיון על ה"תעשייה האווירית. התברר כי כדי לכסות את ההשקעה בערבה, יש צורך למכור 140 מטוסים. התחזית: אין כל סיכוי למכור אפילו אחוז אחד ממיספר זה.

המצב טוב יותר בעיסקת הבואינגים המשופצים של התעשייה האווירית. עד כה נמכרו 5 מטוסים, וסכום המכירה כיסה את כל ההשקעה שנדרשה לרכישה של 13 מטוסי הבואינג הישנים. 8 ה"מטוסים הנותרים שיימכרו - יהוו רווח נקי.

גם עיסקת ייצור מטוס המנהלים קומודור תסתיים בלא הפסד וייתכן אף ברווח קל. אך כל הרווחים האלה ייבל"עו על-ידי כישלון ערבה.

"קוד" זכתה

במיכרז

בכור האטומי

חברת קוד, בהנהלת אברהם קמחי,

חברת קוד מתמחה במערכות צנרת, ולא מכבר זכתה את מיפעלה החדש בבאר-שבע, שבהקמתו הושקעו 750 אלף לירות, והוא מעסיק עתה 120 עובדים. מחזור קוד הוא כחמישה מיליון לירות לשנה.

קוד התקינה את מערכות הצינורות ל"כימיקלים במפעלי יס-המלח, תשלובת ערד ועוד מיפעלים. היא גם החלה לייבוא ציוד חדיש לחליבה ברפתות בשיטת הרוטציה. הרפתות בארץ השתמשו עד כה בציוד חליבה משוודיה. שפעל בשיטה שונה. בשיטת הרוטציה ההשקעה בציוד גדולה יותר - עד 300 אלף לירות למיתקן - אך היא חוסכת ימי עבודה.

פיגורארס. הוא מבוקש בארה"ב, והוגשה נגדו תביעה על הוצאת כספים במימרה מאי.א.א.ס. בסכום של מאות מיליוני דולר. רוב כספו מושקע בחברות באהמיות, ומשם הוא מנהל עתה את עסקיו.

אי.א.א.ס. מגייסת

הון הנפט הערבי

עלה ומנהלה הנוכחי של חברת אי.א.א.ס., רוברט וסקו, הגיע לבירות כדי לגייס הון השקעות משלטי הנפט הערבי.

וסקו קנה את מניותיו של ברני קורני פלד בקונצרן, עת זה ניקלע לקשיים כ"פיים בשנת 1970. כיום, הולשת אי.א.א.ס. על רכוש בשווי מיליארד לירות יש"ראליות.

וסקו (37) שעלה כמטאור בארה"ב, הקים לעצמו אימפריה בשם אינטרנשיונל קונטרול הגיע לבירות במטוסו הפרטי מדגם בואינג 707, שבו יש אולם ריקודים, באר וסאונה.

וסקו הוא כיום בעל דרכון של קוס"טהריקה, לאחר שנתן הלוואה של 8 מיל"יון ל"י לנשיא קוסטה-ריקה, דון פאפה

4 מיליון

ללא מיכרז

חיים גתי
ללא הסבר

איש הקיבוץ המאוחד מולה כהן והמתכנת רבקה בריהודה - בתו של שריהתחבורה המנוח ישראל בריהודה - קיבלו לזיהם את תיכנון התערוכה 100 שנות חקלאות, ללא מיכרז.

דובר משרד החקלאות, שאישר עוב"דה זו, לא ידע להסביר מדוע לא הוצא מיכרז לעבודה, שהיקפה מגיע לארבע מיליון ל"י.

התערוכה התקיים במיסגרת חגיגות 25 שנות המדינה. בתיכנון המקורי ד"בר רק על תערוכת התעשייה, ובהתאם לכך גם ניבנו התקציבים. בינואר השנה הוחלט לפתע להוסיף לתקציב ארבעה מיליון נוספים - ולהציג גם את ה"שגי התיישבות.

הביצוע נמסר לוועדה בראשות שר החקלאות חיים גתי - והוועדה מס"רה את העבודה לאנשי הקיבוץ-המאוחד ללא מיכרז.

טבנקין הצטרף ליוזמה הפרטית

יוסף טבנקין
הסוציאליסט קפ"טיליסט

יוספלה טבנקין, חבר קיבוץ עין-חרוד ובנו של מייסד הקיבוץ-המאוחד - הצטרף ליוזמה הפרטית - חברת יזמה של מיכאל ופנחס גייגר, המייצגת בישראל את הבנק של קליפורניה. ומשקיעה ב"נייה ועסקי תעשייה שונים.

יוספלה היה מנהלו של מפעל פלדות עין-חרוד והודח מניהול המפעל באסיפת קיבוץ סוערת. בעקבות הדחתו התפטר מעבודתו במפעל עוד שמונה חברים מא"שי המפתח במפעל. ונראה שהקיבוץ ענמד בימים אלה על סף פילוג חדש. בראש המתנגדים לטבנקין עומדת משפחת סב"ר, ראי, הטוענת כי אסור לקיבוץ להיות מושתת על תיעוש ועבודה שכירה.

טבנקין בוחן עתה עבור יזמה את רכי"שת מפעל אוטוקרם בטירת-הכרמל. לאחר רונה התעניין ברכישה גם ח"כ יגאל הורוי"ביץ, שהתמחה ברכישת מפעלים כושלים והפיתחם לרווחיים. מעניין יהיה לראות